НАШІ ЮВІЛЯРИ

СЕРГІЮ ВАСИЛЬОВИЧУ КІТУ – 50 РОКІВ

Директору Дніпропетровського учбово-виробничого підприємства Українського товариства сліпих Сергію Васильовичу Кіту другого січня виповнюється 50 років!

Ювіляр народився у Дніпропетровську. Після закінчення середньої загальноосвітньої школи №6 розпочав свою трудову діяльність в березні 1983 року на Головному підприємстві Дніпропетровського УВО «ЛУЧ» УТОСу, на посаді слюсаря-збиральника електротехнічних засобів. У 1988 році Сергія Кіта було обрано членом Дніпропетровського облправління УТОСу завдяки його організаторським здібностям, а через п'ять років на черговій звітно-виборній конференції Дніпропетровської облорганізації УТОСу його було обрано головою Обласного правління. На цій посаді, Сергій Васильович багато уваги приділяв соціально-трудовій та медичній реабілітації інвалідів по зору. У своїх програмах він порушував питання навчання інвалідів по зору в середньо-спеціальних закладах та вишах.

У 1994 році за допомогою міжнародної організації «Всесвітня освіта» був направлений до США на навчання за програмами «Сприяння неурядовим організаціям в Україні» та «Менеджмент міжнародного громадського руху» для здобуття фаху «Менеджер міжнародного громадського руху». Сергій Васильович успішно пройшов навчальний курс, здав іспит з цієї спеціальності й отримав диплом-сертифікат.

У 1996 році його було обрано членом Центрального правління Українського товариства сліпих.

У 1998 році – голова правління координаційної ради громадських організацій інвалідів у Дніпропетровській області.

У 2002 році закінчив Дніпропетровський технолого-економічний технікум за фахом «Бухгалтерський облік».

У лютому 2004-го за рішенням президії Центрального правління С.В. Кіт був призначений директором Дніпропетровського учбово-виробничого підприємства Українського товариства сліпих (ДУВП УТОС).

У листопаді 2010 був обраний заступником голови правління Асоціації підприємців і працюючих інвалідів України.

ДУВП УТОСу має Свідоцтво про реєстрацію авторського права на виріб технічного призначення з'єднувачів рейкових стикових типу СРС з розробленими технічними умовами – автор Кіт Сергій Васильович. На вироби було видано сім патентів.

У грудні 2002 року Президент України нагородив С.В. Кіта Орденом «За заслуги» III ступеня. Нагороджений Грамотою за особистий внесок в розвиток економіки України, професійне управління підприємством-лідером галузі і Орденом «Статус-нагорода» Професіонал галузі», 2003 рік – нагороджений медаллю «За заслуги перед містом», переможець у номінації «Зорі надії», лідер громадського руху, 2008 рік – нагороджений орденом «Статус-нагорода» Професіонал галузі», нагороджений Орденом «Зірка економіки України I ступеня», 2009 рік – нагороджений Золотою медаллю «Професійна слава України», сертифікат «Керівник року України 2010», 2011 рік – Орден «Бізнес слава», за вагомий внесок у розвиток економіки України, що підтверджено даними державної статистики, 2012 рік – нагороджений медаллю «За заслуги перед Українською православною церквою I ступеня», грамотою Української Православної Церкви до 110-річного ювілею і престольного свята Трьохсвятительського Храму міста Дніпропетровська.

Сергій Васильович Кіт – цілеспрямований і авторитетний керівник, досвідчений професіонал своєї справи. З березня 2014 року він обіймає посаду заступника Голови Центрального правління УТОСу.

Шановний Сергію Васильовичу, прийміть найщиріші привітання з ювілеєм від колективу ДУВП УТОСу, від усіх організацій Товариства та колективу редакції «Заклик».

П'ятдесят – це не просто дата,
Це здобутки всіх років в житті,
Тож нехай у Вас їх буде ще багато,
Щоб здійснились задуми усі!
Нехай щастя щомиті сприяє
Мати успіх, достаток й добро,
Серце радість й любов зігріває,
Рідні, друзі й колеги вам дарують тепло!

«ПРОМІНЬ»
Головний редактор Наталя ЩЕРБАНЬ. Заст. головного редактора Анатолій УЛЬЯНЕЦЬ, літературний редактор Вікторія ВЛАСЕНКО, коректор Тетяна ВОЛОЩУК, верстка Єлизавети ЗГУРСЬКОЇ.
Видається з січня 1989 р. Реєстраційний № 414. Друкується рельєфно-крапковим та плоским шрифтом. Для індивідуальних передплатників індекс 61004. Для підприємств і організацій індекс 23269. Листування з читачами ведеться тільки на шпальтах газети. Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен, географічних назв та іншої точної інформації несе автор публікації. ПОГ "Об'єднана редакція періодичних видань УТОСу "Заклик". Адреса редакції: вул. Л. Первомайського, 7-а, м. Київ-133, 01133, Тел. (044) 234-51-36, 246-79-48, тел./факс 246-79-32. E-mail:zaklyk2@ukr.net. У разі неотримання газети звертайтесь до відділень зв'язку за місцем проживання. Надруковано в РБЗіД УТОСу: пров. Т. Шевченка, 4, м. Київ-01001. Тел.: 278-14-07.

ПРОМІНЬ

ВСЕУКРАЇНСЬКА РЕАБІЛІТАЦІЙНА ГАЗЕТА ТОВАРИСТВА СЛІПИХ

• Видається з 7 січня 1989 року • Понеділок, 29 грудня 2014 року • №№ 47-48 (1267-1268) •

Дорогі друзі,
прийміть від колективу редакції найщиріші привітання
з Новим 2015 роком та Різдвом Христовим!
Бажаємо усім здоров'я, наснаги, любові
і головне – миру в наших серцях та в Україні!

З Новим роком Вас вітаємо,
Щастя, радості бажаємо!
І щоб був наступний рік
Значно кращий, ніж торік.
Щоб Ви з успіхом трудились,
А на свята веселились!
І щоб грошей повен міх
Заробили Ви за рік.
Щоб цвіли, неначе квіти,
Та несли Вам втіху діти.
А ще зичим Вам усім,
Щоб в добрі купався дім.
Щоб жили Ви у здоров'ї,
Мирі, злагоді й любові,
І щоб щедрими столи
Для гостей завжди були.
Щоб збулись всі Ваші мрії,
Сподівання та надії;
Щоб здоров'я як граніт,
Дав Вам Бог на сотню літ.
Щоб на радість всій малечі
Ви зібрались на Святвечір,
І як справжнє торжество
Святкували Ви Різдво!

Шановні читачі,
щиро вітаю вас з Новим роком та Різдвом Христовим!

Протягом багатьох років Об'єднана редакція періодичних видань УТОСу «Заклик» видавала для вас газету «Промінь» і журнали «Заклик» та «Школяр». В наших виданнях ви завжди знаходили друковане слово, що зігрівало вас у радісні і важкі хвилини життя, несло корисну і цікаву інформацію, висвітлювало новини нашого Товариства, об'єднувало і підтримувало незрячих всієї України.

Але останнім часом у зв'язку зі складною політичною та економічною ситуацією у нашій державі, редакція також опинилася у досить скрутному становищі. Через відсутність фінансування довелося припинити випуск брайлівських варіантів наших видань і на сьогодні виходить лише газета «Промінь» плоскодрукованим шрифтом.

Ми визнаємо і розуміємо, що нинішня газета за своїм змістом і зовнішнім виглядом не відповідає вимогам й потребам сучасного сьогодення. Тому наше найперше завдання – збагатити зміст та змінити формат газети, щоб вона була справді потрібною для читача і відновити вихід журналів шрифтом Брайля.

У наших планах з наступного року відкрити сайт редакції, на якому викладатиметься найцікавіша інформація на будь-який смак (інформацію про сайт ми повідомимо додатково).

Проте усі наші починання буде важко здійснити без вашої допомоги, наші читачі. Тому просимо вас підтримати утосівські видання і передплатити газету «Промінь» плоскодрукованим шрифтом на наступний рік. Ми будемо дуже вдячні, якщо ви надсилатимете до газети цікаву інформацію про події, що відбуваються в обласній чи територіальній організації або на підприємстві.

Звертаємо вашу увагу на те, що «Промінь» увійшов до переліку видань громадських організацій інвалідів, передплата яких для інвалідів I та II груп здійснюється за рахунок Фонду соціального захисту інвалідів. Вартість річної передплати для індивідуальних передплатників (індекс 61004) – 16 грн. 80 коп., для підприємств та організацій (індекс 23269) – 33 грн. 60 коп.

Хочемо вас попередити, що в січні у зв'язку зі святами газета «Промінь» вийде один раз, але подвоєним обсягом, надалі ж виходитиме, як завжди, двічі на місяць.

Свої побажання, пропозиції чи критичні зауваження щодо наших видань ви можете висловити, надіславши лист на нашу електронну адресу: zaklyk1@ukr.net, або зателефонувавши за номером: (044) 246-79-32.

З повагою,

Наталка ЩЕРБАНЬ,
головний редактор.

СВІТ РОЗМАЇТИЙ

ВОГНЯНИЙ ЦАП

Ні, йтиметься не про гороскоп. У шведському місті Євле існує традиція – на різдвяні та новорічні свята встановлювати на головній площі солом'яного цапа. Річ у тім, що у Швеції, Норвегії та Фінляндії малечі кажуть, що саме козлик приносить подарунки на Різдво. Тож різдвяний козел – це скандинавський аналог Діда Мороза. Але не надто таланить цапу з Євле. Майже щороку з ним трапляються якісь неприємності. За останні десятиліття козлика двадцять разів спалювали! Двічі повалили автівкою, один раз влаштували вибух. Поліція міста не в змозі захистити святковий символ – надто швидко займається солома. Лише один раз палія вдалося затримати. Ним виявився… турист зі Сполучених Штатів поважного віку. Він так і не зміг пояснити, чому ж вирішив спалити цапа.

Тож бачимо, що наші хулігани мають гідних колег у старій Європі.

ГОДИННИК ВІДПОЧИВАЄ

Ми звикли, що Новий рік приходить разом із дванадцятим ударом годинника. Але на Кубі, згідно зі старим звичаєм, о 23:00 усі годинники зупиняють. Для чого? – Спитаєте ви. А для того, аби вони теж відпочили і зустріли Новий рік не «на роботі». Свято має бути святом для усіх, вважають кубинці.

ГОЛЛІВУД ТА ІНТЕЛЕКТ

Британська газета «Індепендент» вирішила дослідити рівень ерудованості підданих Сполученого Королівства і провела заради цього оригінальне соцопитування. Результати його виявилися шокуючими. Так, абсолютна більшість опитаних вважала Уїнстона Черчілля, Адольфа Гітлера та Беніто Муссоліні вигаданими героями, а Робіна Гуда та Квентіна Дорварда – історичними!

52% англійців вважають оборону Дюнкерка під час Другої світової війни, коли англійські війська лише дивом врятувалися від переможного наступу німців, вигадкою кінематографістів; 44% не вірять у реальність Столітньої війни

Проте близько 6% вірять у реальність «війни світів» Герберта Уелса. А 3% упевнені, що битви з «Володаря перстнів» справді відбувалися.

На думку науковців, головним винуватцем такої плутанини в головах британців є голлівудські фільми, які спотворюють історичні події до абсурду, а також телебачення, яке при створенні програм нехтує інтелектуальними потребами глядачів.

ГРЕБЛЯ З ДОЛАРІВ

У лісі, поблизу американського міста Грінбург, відпочивальники побачили створену звичайними бобрами греблю, у якій разом із гіллям лежали цілі пачки доларів.

З'ясувалося, що група злочинців, які за кілька тижнів до цього пограбували казино, заховала вкрадені гроші у лісі. Схованку знайшли бобри, які і використали «зелені» як будматеріал. Поліція повернула гроші власнику казино. На щастя, вони були у хорошому стані. Власник був настільки вдячний тваринам, які допомогли знайти вкрадені гроші і навіть не погризли їх, що привіз до річки повну машину дощок, аби бобри могли звести греблю наново.

P. S.: Цікаво, чи не надумає мафія помститися бобрам?

«ФУНТ»

Усі, хто читав «Золоте теля» І. Ільфа та Є. Петрова пам'ятають старого Фунта, який жив з того, що «сидів» за аферистів, які відкривали свої шараги на його ім'я. Коли підходила перевірка за порушення до в'язниці тягнули Фунта, а його замовники уникали покарання, звичайно, заплативши дідові певну суму. Такі професії дійсно існують в усьому світі. І гроші люди за це отримують чималі. Є вони і у нас. От тільки дуже часто бідолашні українські «Фунти» не отримують, а просто платять власною свободою і майном за хитромудрого дядька. І в цьому у нас «не по-європейськи».

ЦЕ ЦІКАВО!

Новий рік – одне з найулюбленіших свят в нашій країні. Це яскраве й веселе свято, яке починає відлік наступного року, люблять і дорослі, і діти. У ніч з 31 грудня на 1 січня доля відчиняє перед вами двері в нове життя, але як у цей час важко в них потрапити!

Традиції святкування Нового року в різних країнах істотно відрізняються. А взагалі воно з'явилося в Месопотамії приблизно в III тисячолітті до нашої ери. Спочатку цей день відзначали наприкінці березня, оскільки тоді розпочиналися землеробські роботи, коли Тигр і Євфрат наповнювалися водою.

Перші свята Нового року також були надзвичайно яскравими і гучними. Цього дня організовувалися великі паради, карнавали та маскаради, які не втратили актуальності й дотепер. Та й саме свято, як і зараз, тривало довго: його відзначали аж 12 днів.

Наступними за народом Месопотамії Новий рік почали святкувати іудеї, які перебували в полоні у Вавилоні. Потім свято перебралося до Греції, Західної Європи і поширилося практично у всьому світі. Поступово свято почали відзначати 1 січня, коли Юлій Цезар запровадив новий календар.

Римляни вважали, що всі починання, які зробить людина 1 січня, обов'язково стануть успішними.

В Україні, Росії, Білорусі та інших країнах колишнього СРСР новорічне свято відзначають зазвичай у сімейному колі або серед друзів.

Головним атрибутом свята стали подарунки, які приносить Дід Мороз під ялинку.

Медики стверджують: 5 келихів шампанського різко знижують ризик погано зустріти Новий Рік.

ЯК З'ЯВИЛАСЯ ШТУЧНА ЯЛИНКА

Останні роки дедалі більше українців на новорічні та різдвяні свята прикрашають свою оселю штучною ялинкою. Це можна лише вітати, так і ліси будуть ціліші, і красуня буде стояти, не гублячи свої зелені голочки, хоч до весни.

Цікаво, що саме Німеччина стала батьківщиною не лише самого звичаю ставити ялинку на Різдво, але і перша штучна ялинка з'явилася саме там.

Як і більшість європейських країн Німеччина вже у дев'ятнадцятому столітті втратила більшу частину своїх лісів, тож і постала проблема – де брати ялинки?

Перші штучні ялиночки робилися з дерева і… гусячого пір'я, звичайно, відповідно пофарбованого. Пізніше з'явилися ялинки, вироблені з інших матеріалів. Тут вже першість захопили Сполучені Штати, де у Чикаго почалося масове виробництво ялинок з алюмінію та інших матеріалів. Та не лише європейцям доводиться шукати заміну натуральній ялинці. Без штучної ялинки нині вже не можуть обійтися жителі інших частин світу, де ялинка не росте. І не подумайте, що йдеться лише про тропіки.

Та чи не найоригінальнішою була ялинка, встановлена в одній із шкіл Чукотки, про яку розповів чукотський письменник Юрій Ритхеу. У 40-ві роки XX століття, коли швидкими темпами йшла цивілізація Крайньої Півночі, прийшов і туди звичай радувати малечу ялинкою. От тільки одна проблема – не росте ялинка на узбережжі Льодовитого океану. Навіть карликова ялинка трапляється південніше. Та вчителі однієї з місцевих шкіл, які власне і вирішили встановити ялинку, все ж таки знайшли вихід. Самотужки вони із дерев'яних паличок та дроту зробили каркас ялинки, а хвою – з зеленого паперу. Цукерки, свічки, іграшки заздалегідь замовили в обласному центрі. І свято виявилося надзвичайно веселим.

УСПІШНІ ІСТОРІЇ

Дорогі читачі, у цій рубриці ви познайомитесь з історіями успішних особистостей, які мають фізичні обмеження. Сподіваємось, що чиясь історія чи приклад стане для вас взірцем та спонукає вас до дії, змотивує на реальні вчинки. Кожен має право на особистий розвиток та успіх, всі проблеми та обмеження у нашій голові.

ЖИТТЯ ПОДІЛЕНЕ НАВПІЛ

Юлія Ресенчук – президент Благодійного фонду розвитку комп'ютерних та інформаційних технологій для людей з інвалідністю «АІК», нагороджена титулом першої віце-міс у конкурсі краси «Краса без обмежень» серед дівчат, які пересуваються на візках. Юлія бере активну участь у громадсько-політичному житті міста та країни, громадська діячка з питань людей з фізичними обмеженнями, керівник соціальних проектів, організатор тренінгів щодо толерантного ставлення до людей з інвалідністю. Також фото Юлії розміщують на обкладинках глянцевих українських журналів.

Незважаючи на інтенсивний та напружений графік і посаду президента Фонду, Юлія багато подорожує. Жодні бар'єри не зламали дівчину, опинившись на інвалідному візку, Юлія сміливо йде назустріч життю, не боїться перешкод та труднощів, це не лише успішна жінка, але й любляча дружина та людина з добрим серцем.

Історія Юлії Ресенчук вражаюча. Дівчина народилася у Києві, закінчила загальноосвітню школу, вступила до Міжнародного відкритого університету розвитку людини «Україна» на факультет соціальних технологій. Життя молодої дівчини вирувало і ніщо не віщувало біди, але доля вирішила по-своєму. У 24 роки дівчина потрапила в автомобільну катастрофу, вирок лікарів був безжальним та остаточним: через травму хребта Юлія вже ніколи не стане на ноги.

«До того як потрапила в аварію, – розповідає вона, – я ніколи не замислювалась над життям людей з інвалідністю. Коли це все сталось, я відчувала себе мелеником у скафандрі. Я згадала все своє життя, що я зробила так, що не так, мені хотілося встати і зробити те, що не встигла. Зрештою, я вирішила створити позитивний образ людини з інвалідністю».

– Юлю, розкажіть, з чого розпочалася ваша професійна діяльність, як це реалізовувалось?

– Розпочалось все задовго до того, як я очолила благодійний фонд «АІК», початково я була волонтером в організації «Життя без виправдовувань». Саме завдяки волонтерству я багато чому навчилася та здобула досвід, який зараз використовую на керівній посаді.

– Як довго ви волонтерували?

– Це тривало близько двох років, але зазначу, що й дотепер я не полишаю волонтерської діяльності, продовжую багато чого виконувати на волонтерських засадах як у своїй організації, так й у співпраці з соціальними службами. Також із задоволенням беру участь у проектах та заходах, що пропонують партнери та друзі, мені це цікаво і я погоджуюсь на будь-які умови, зокрема, і в якості волонтера.

– Коли ви отримали статус людини з інвалідністю, що вас змусило вийти за межі свого світу, як ви зрозуміли, що можете бути корисною для людей?

– Це був певний шлях, на якому траплялись різні моменти та ситуації. Часом я не вірила у себе та свої сили, часом хотілося вирватись із свого кокону, із свого тіла і щось робити та якось діяти. Знаєте, напевно, найбільше мені допомогли саме тяжкі моменти мого життя, гадаю, що саме в такі часи людина стає сильнішою. В певний момент я зрозуміла, що немає сенсу просто лежати вдома і сподіватися, що може колись стану на ноги, а може, й

не стану. Зрештою, я прийняла рішення, що буду жити далі та жити по максимуму, докладаючи всі свої зусилля для цього.

– Зараз складна ситуація відбувається на Сході країни і звідти багато хто повертається і отримує статус людини з інвалідністю, що Ви б могли порадити нашим захисникам та воїнам, як діяти далі, що зробити для того, аби не опускались руки, щоб хотілося жити далі?

– Знаєте, одна людина мені колись сказала: «Хочеш бути щасливим – будь щасливим вже сьогодні!». Перш за все, треба повірити в себе, не треба сподіватись на когось чи на щось. Треба забути про статус людини з інвалідністю, не думати, що відтепер ти якийсь не такий, як усі, полишити думки про неповноцінність. Необхідно ставити перед собою мету і прагнути її досягнення. Не жалійте себе, життя триває! І у вас все владнається, лише забажайте цього.

– У вас завжди багато роботи, ви берете участь у різноманітних конференціях та заходах, присвячуєте своє життя громадській діяльності, окрім цього, чим ви ще захоплюєтесь у житті, чим полюбляєте займатись у вільний час?

– Нещодавно у мене сталась приємна подія у житті, я вийшла заміж, тому багато часу я приділяю своєму коханому чоловіку. Ми разом багато подорожуємо, зокрема, відвідали такі країни, як Іспанія, Німеччина, Нідерланди, Норвегія. Цього року я була у США, але без чоловіка, їздила за програмою щодо мого професійного росту. Разом з чоловіком ми відвідуємо кіносеанси, гуляємо, зустрічаємось з нашими друзями, яких у нас чимало.

– Бути успішною жінкою та коханою дружиною вдається не кожній, які поради ви могли б дати тим, хто ще не опанував це мистецтво, як все встигати, залишаючись при цьому у формі, тонусі та привабливою?

– Треба себе любити, але не бути при цьому самозакоханою та зосередженою лише на собі. Просто має бути любов до свого чоловіка або хлопця, для якого ти завжди хочеш бути гарною і мати вигляд на всі 100%. Якщо ти мама, то хочеться бути чудовою мамою для своїх дітей. Коли ти у формі та доглянута, це надає неймовірної впевненості у собі. І насправді це неважко, треба просто не лінуватися та займатися собою. Особисто я займаюсь спортом та йогою. Гадаю, що в день можна знайти 15 – 20 хвилин для фізичних вправ і це корисно не лише для привабливості та краси, але й для здоров'я та самопочуття в цілому. Для мене йога з ранку – це заряд на весь день.

– Тож, дорогі читачі! Все в наших силах та можливостях, вчіться боротися зі своїми страхами та комплексами, не чекайте допомоги від випадку, дійте вже зараз, життя чекає на ваші вчинки та ваш інтерес до себе!

– Пам'ятаймо вислів азербайджанського письменника та журналіста Ельчіна Сафарлі: «Дійти до своєї мети – це пройти тест на випробування».

ВИСТАВА З ТИФЛОКОМЕНТАРЕМ

У Львівському драматичному театрі імені Марії Заньковецької влаштували експеримент. Вперше в Україні для людей з вадами зору виставу «Сватання на Гончарівці» супроводжували тифлокоментарем. Незрячі у глядацькій залі отримали навушники, де у паузах між репліками чули синхронний коментар усього, що відбувається на сцені: опис одягу героїв, їхньої міміки, жестів. Очима людей із вадами зору стала народна артистка Леся Бонковська. До того артистка вже озвучувала мультфільми та кінострічки для таких людей.

«Це була перша наша спроба озвучити виставу. Здебільшого, я імпровізувала. Відштовхувалася від того, що відбувається на сцені і намагалася вгадати, що саме треба пояснити людині, яка не бачить, щоб зорієнтувати її в сценічному просторі, в появі і зникненні персонажів. Тепер хочу почути побажання від незрячих, як їм було б краще коментувати», – розповіла артистка. Таку ініціативу запропонувала Леся Бонковська та виконавчий директор Львівського обласного осередку інвалідів Оксана Потимко. Заньківчани підтримали ідею і хочуть, аби виставиі з тифлокоментарем були постійними.

«Ми проситимемо грант, аби купити таке обладнання для театру Марії Заньковецької. Ми також запропонуємо цей проект Міністерству культури, щоб впровадити наш досвід і в інших містах України. ми навіть готові з Лесею Бонковською започаткувати курси і почати вчити таких тифлокоментаторів. Сподіваюся, нам усе вдасться», – розповіла Оксана Потимко.

ЦЕ ЦІКАВО!

ІСТОРІЯ ВИНИКНЕННЯ КОСМЕТИЧНИХ ЗАСОБІВ

Історія виникнення косметичних засобів сягає такої сивої давнини, що й простежити важко. Відомо, що вперше використовували косметику аборигени Австралії та Африки для нанесення на обличчя ритуальних фарб. Тобто застосування фарб мало в першу чергу культове значення.

Ще за 3000 років до н.е. у Стародавньому Єгипті були відомі косметичні засоби. У єгипетських гробницях були знайдені різні мазі, пахощі з ладану, трояндовою і лавандовою оліями, також існують відомості про використання анісу, кедру, коріандру, кмину, цибулі, часнику. На стінах гробниць можна знайти рецепти різних косметичних засобів – пахощів, кремів, фарб. Ці засоби в першу чергу використовувалися жерцями для ритуальних служінь своїм богам. Таким дивним чином саме служителі храму були першими творцями та споживачами косметики.

Нікого не здивує факт використання косметики легендарною Клеопатрою. До речі, є відомості, що Клеопатра мастила вітрила свого човна ароматами та різними пахощами, аби люди думали, що по Нілу пливе богиня. Мабуть, саме Клеопатра створила першу книгу з косметології під назвою «Про ліки для обличчя».

Єгипетські жінки в зачіски на головах вплітали «ароматні шишки». Відомий найстародавніший єгипетський рецепт парфумів, до складу яких входили аромати мірри, ялівцю, кипарису, м'яти, меду, коріандру. В основу входила оливкова олія. Далі використовувались буквально всі рослини, які містили ефірні олії (троянда, шафран тощо). Настоювалась ця парфумована речовина не менше семи діб.

Загалом турбота про зовнішність була першочерговою для кожного єгиптянина, причому, як для чоловіків, так і для жінок.

Стародавня Греція та Рим. Греки вважали богинею краси Афродіту. Саме з нею пов'язані легенди про красу. Гречанки чорною фарбою підводили очі, сажею малювали вії, рум'янили обличчя. Книги про косметику – «Косметикон», праці Галена, Крітія, Гіппократа. У Стародавньому Римі косметика стала досить прибутковим бізнесом: віддавалися чималі гроші за мазі та креми з Єгипту, яким приписувалися магічні властивості. Чудовий дорогий вигляд та неповторний відблиск золота сприяв такому враженню. Римлянки користувалися пудрою з рисового і пшеничного борошна, рум'янами із винних дріжджів, сажею для вій та брів. Саме в Римі чищення зубів стало щоденною гігієнічною процедурою, а фарбування волосся – унікальним підкресленням власної особистості.

Стародавній Схід. Основою макіяжу для жінок Японії, Китаю, Кореї було нанесення білил та рум'ян на шкіру обличчя, очевидно для того, щоб приховати жовтуватий її відтінок. Хоча це було дорогим задоволенням та ознакою аристократизму через дорожнечу таких косметичних засобів.

У мусульманських країнах жінки приділяли особливу увагу своїй зовнішності. Масажі, догляд за нігтями, обличчям, всім тілом були щоденним ритуалом.

Стародавня Русь. Багато говорити не доводиться: всім відомі руські лазні з віником, так само масажі з мазями. Косметика для обличчя та з догляду за волоссям в основному створювалась із природних компонентів рослинного і тваринного походження.

Всім відомі давні рецепти: миття волосся яйцем, полоскання травами, кисломолочні продукти – для пом'якшення шкіри рук і обличчя, мазі та настої із м'яти, кропиви, дубової кори, мати-й-мачухи, звіробою, хмелю, в якості рум'ян чудово підходили вишні, буряк, малина, для білизни обличчя – борошно, вугілля та сажа – для брів. Тобто, вся «елітна косметика» – це плоди із саду, лісу та городу.

Цікавим фактом з історії косметичних засобів і неабияким нововведенням було винайдення у XIX столітті мила.

ПОРАДИ ДО НОВОГО РОКУ

Напередодні Нового року всіх цікавить, як правильно зустрічати і святкувати Новий 2015 рік Кози, що одягнути та що приготувати в новорічну ніч, як привернути удачу та добробут у прийдешньому році. Сподіваємося, що наші поради стануть вам у нагоді.

Оскільки, як відомо, Коза – досить наївна і щира тварина, але вона не любить фальші, тому святкувати Новий рік 2015 краще в колі сім'ї, зі своїми рідними і близькими друзями, щонайменше, з тими, з ким би ви могли поводити себе розкуто, одним словом – бути самим собою.

ЩОДО НОВОРІЧНОГО МЕНЮ І СТРАВ

Пам'ятайте, що Коза (Вівця) – травоїдна тварина, тому на святковому столі має бути якнайбільше овочів і фруктів та велика кількість зелені, а також молочні продукти та сири.

Якщо ви прагнете саме правильно зустрічати Новий 2015 рік Кози, то бажано свій будинок або квартиру прикрасити зображеннями та фігурками кіз і овець. Посуд для новорічного столу – добирайте білий, а якщо є така можливість, то поставте дерев'яний, свічки також будуть дуже доречні. Не забувайте, що Вівця (Коза) полохлива тварина, тому зустрічайте Новий рік без занадто гучної музики або іншої метушні. Доречним буде створити затишну романтичну атмосферу в будинку, з неяскравим світлом і спокійною, негучною музикою.

У ЧОМУ ЗУСТРІЧАТИ НОВИЙ РІК?

Кози (Вівці) люблять одягатися вишукано і дорого, тому зустрічати Новий рік рекомендується в тому вбранні, що пошито з натуральної тканини – м'який трикотаж, замша, оксамит або кашемір. Що стосується кольорів, то мають переважати зелений і синій. Проте лише синьо-зеленою кольоровою гамою не слід обмежуватися. Астрологи вважають, що для новорічного вбрання чудово підійдуть кольори природного забарвлення овечок – чорні і білі, а також пастельні, кремові, бежеві та палеві. При зустрічі Нового року забудьте про одяг з синтетики – оскільки він зовсім не відповідає характеру стихії 2015 року – дереву. Паєтки, стрази та інші блискучі прикраси теж не слід одягати. Їх блиск може злякати Козу і тоді ваша удача втече від вас зі швидкістю вітру.

У чому краще зустрічати наступний 2015 рік Кози ми з'ясували, але ж чим можна доповнити загальний образ. Астрологи рекомендують використовувати для цих цілей прикраси, в основі яких такі камені, як смарагд або бурштин. Вони стануть прекрасним доповненням для вбрання з вовни або шовку. Не менш оригінальними і розкішними будуть виглядати перли і прикраси, виготовлені з дерева.

Коза – дуже працьовита і граціозна тварина, вона дуже охайна і красива, так що краще зустрічати 2015 рік саме в тому вбранні, яке буде ідеально гармоніювати і з вашою зачіскою, а разом з тим, і з манікюром, і макіяжем. З зачісок краще зупинитися на варіанті з плетеними кісками, в які вплести невеликі шпильки-квіточки. Що стосується ма-кіяжу, то він має бути натуральним і стриманим.

МАКІЯЖ НА НОВИЙ 2015 РІК

Знадобиться: яскраві тіні ніжно-смарагдового або жовто-зеленого кольору. Колір можна створити самому, змішуючи різні відтінки сипучих тіней. Однак варто пам'ятати, що для створення ефекту розплющених очей необхідно на внутрішній кутик ока нанести світлі тіні, а на зовнішній – темний. А після цього підкреслити очі рідкою перламутровою підводкою. Туш краще взяти малахітового кольору. Дуже доречні будуть накладні вії темно-зеленого або чорного кольору. Помада в цьому варіанті макіяжу має бути нейтрального кольору.

МИСТЕЦЬКІ ДОСЯГНЕННЯ НЕЗРЯЧИХ

КРІЗЬ ТЕРНИ ДО ЗІРОК

Картини радували погляд гармонійним поєднанням кольорів та досконалістю ліній; з фотографій дивилися пристрасні красуні та симпатичні котики, чарували мальовничі пейзажі, а гарнесенькі лялечки та вироби з бісеру породжували цілий вибух позитивних емоцій. Важко було повірити в те, що автори усіх цих витворів мистецтва, цієї краси є незрячі або люди із залишком зору.

«Зірки у темряві» – саме під такою назвою 27 листопада у Національному музеї Тараса Шевченка в Києві відкрилася унікальна виставка робіт незрячих митців. Презентація розпочалася о дванадцятій годині у холі музею, де і розміщені твори.

Організація такого заходу стала можливою завдяки значним зусиллям та плідній співпраці Всеукраїнської громадської організації «Народна академія творчості інвалідів» (президент Олена Іванівна Алєксандрова) та музею Великого Кобзаря, у якому вже не один рік діє проект «Музей без бар'єрів. Від теорії до практики», метою якого є зробити музей доступним для інвалідів усіх нозологій. Саме керівник цього проекту, вчений секретар музею Олена Черненко, найкраще висловила почуття більшості присутніх здорових людей. «Дивлячись на ваші твори, ми переконуємось, що не бачимо так красиво, як ви», – сказала вона, звертаючись до авторів представлених на виставці робіт. Справді, зі шкільних років ми знаємо про генія, який втративши слух, зміг створювати безсмертну музику. І ось тепер ми стаємо свідками того, що люди, які не мають зору, не лише люблять цей прекрасний кольоровий світ, але і змогли втілити власне бачення краси у повноцінних картинах та фотознімках.

У своєму виступі О.І. Алєксандрова із притаманним їй теплом та увагою не лише розповіла про нелегку долю кожного з митців, роботи яких представлені на виставці, але і проаналізувала їхню творчість, звернувши увагу на характерні особливості кожного з них.

Інна Лісова. Надзвичайно обдарована особистість: поет, прозаїк, за спеціальністю художник-поліграфіст. Зараз художниця майже повністю втратила зір. Та попри це навіть останні її роботи наочно доводять, що талант, вміння малювати, яскрава уява та глибина не покинуть її ніколи. Чи не тому на різних її полотнах постає дівчинка з надзвичайно великими, сумними очами.

Уродженець Херсона Олександр Лавінюков, незважаючи на інвалідність, не лише працює у КБ, що проектує кораблі, він ще й досвідчений фотохудожник. Його роботи дихають любов'ю до рідної Херсонщини, зоряного неба і жіночої вроди; до життя в усій його повноті.

Львів'янин Юрій Ломов. За фахом – інженер. До живопису звернувся вже тоді, коли почав втрачати зір. Та він створив власну техніку, яку назвав квазіграфіка. Його картини надзвичайно оригінальні.

Глибоко поетичні та мальовничі фотознімки Алли Лижник. Ця талановита жителька Дніпропетровська має менше одного проценту зору, та це не завадило їй створити фотографії, які можуть посперечатися із роботами найдосконаліших фотографів. «Пейзаж на Самарі», «Самотність» просто вражають.

Ольга Дурнєва. Не лише малює, але і створює чудові ляльки. Іграшковий скрипалик, байкери та інші персонажі можуть зробити щасливою будь-яку дитину і навіть гідно прикрасити залу музею.

Юлія Демченко ще з дитинства захопилася петриківським розписом. І попри тяжку хворобу створює все нові і нові твори, які виразно передають її світосприйняття: яскраві, святкові кольори у поєднанні із темним тлом символізують, що і серед страждань є прекрасне, є радість.

Мусимо додати, що саме Олена Іванівна Алєксандрова зробила величезний внесок в організацію виставки, розшукуючи по всій Україні незрячих митців, допомагаючи їм знайти шлях до своєї аудиторії. На окремих стендах було

розміщено роботи членів гурту «Творчі ініціативи»: декупаж, вироби з бісеру та інші.

В одній із суміжних зал було представлено картини молодого художника С. Поначенюка. Виконані на полотні у різних стилях зображення відтворив у рельєфній формі з дерева майстер В. Кузнєцов, аби зробити їх доступними для незрячих. Кожна з цих копій була оснащена плеєром та навушниками. Відвідувач, скориставшись ними, чув опис картини з музичним супроводом.

У тому ж приміщенні проводився майстер-клас. Бажаючі могли спробувати самі на дотик малювати по рельєфному шаблону чи складати дерев'яні пазли однієї з робіт С. Поначенюка. У рамках виставки діє створена Білозерським музеєм (Херсонська область) інтерактивна композиція «культура на дотик», що мала допомогти відвідувачам відчути, як незрячі долають темряву. Наприклад, спробувати впізнати на дотик предмети, заховані у боксах, доторкнувшись до них крізь отвір у стінці боксу; впізнати речовину за запахом. Композиція присвячена пам'яті видатної жінки, науковця Ольги Скороходової, яка втративши зір та слух, успішно займалася наукою, стала одним з провідних авторитетів у галузі колекційної педагогіки та психології і навіть займалася громадською діяльністю. Багато цікавого можна ще розповісти про цей унікальний захід.

Підсумовуючи, можемо констатувати, що виставка стала великим успіхом і для організаторів, і для авторів представлених на ній робіт, і, певною мірою, для усього нашого суспільства. Адже вперше в Україні творчість незрячих митців була представлена настільки повно і на такому високому рівні. Давно відомо, що рівень цивілізованості суспільства визначається його ставленням до найвразливіших його членів. Тож сам факт проведення подібних заходів свідчить на користь України. Громадяни України отримали наочні докази того, що творчі можливості людини, хоч які б фізичні вади не спіткали її, необмежені. Люди ж, які попри тяжкі випробування досягли мистецьких висот, отримали можливість презентувати власні доробки на такому високому рівні.

«Крізь терни до зірок» гласить латинська сентенція. Тернистим є життєвий шлях незрячих митців, але й зірок справжнього мистецтва вони досягли, тому так яскраво спалахнули «зірки у темряві».

Євген ПОЗНАНСЬКИЙ,
«Промінь».

Павло Глазовий – Де сміх – там лихо пропада!

ПАКУНОК

Сів суддя у крісло чорне,
Щоб судить Івана,
Безпробудного п'яницю
Й злого хулігана.
А Іван судді моргає,
Ніби по секрету,
З-під поли щось виставляє,
Вкутане в газету.
Зрозуміть суддя не може,
Що то за пакунок.
Піднести Іван, напевне,
Хоче подарунок.
Тож і став суддя ласкавим
І судив нестрого.
Міг би дати діб п'ятнадцять,
А не дав нічого.
Суд скінчився пізнувато,
Вже світили зорі.
Наздогнав суддя Івана
В темнім коридорі.
Що там в тебе у газетці?
Викладай, будь ласка. –
А Іван суддю по спині,
Як друзяку, ляска.
– Це, – говорить, – я в газетку
Замотав цеглину.
Думав, лишнє припаяєш,
То по лобі двину.

ДІАЛОГ

Посідавши під вербою
У зеленім сквері,
Розмовляють дідугани
Глухі, як тетері.
Перший каже: – Он колись ми
До дівок ходили.
Другий каже: – Дуже добрий
Борщ у нас варили.
Перший каже: – Була в мене
Дівчина Орися.
Другий каже: – Їси, було,
І не наїсися.
Перший каже: – Та Орися
Гарна, наче пані.
Другий каже: – Таких тепер
Нема й в ресторані.
Перший каже: – Та Орися
Гарно так співала.
Другий каже: – Можна з салом,
Можна і без сала.
Перший каже: – Розлучились
Не збулися мрії.
Другий каже: – Нема таких
І в кулінарії...

Отак вони розмовляють.
Не смійтесь над ними,
Бо хто знає, чи й ми з вами
Не будем такими.

ВИДАТНІ ІСТОРИЧНІ ОСОБИСТОСТІ

ДЕНЬ СВЯТОГО МИКОЛАЯ

Добре, що світле та радісне свято – день Святого Миколая – повертається до дітлахів України. Однак далеко не усі дорослі, що в ніч на 19 грудня кладуть під подушку своїм малюкам гостинці, знають, що Святий Миколай – це не фольклорний персонаж, а цілком реальна історична постать, дослідженню якої присвятили свої зусилля науковці.

Святий Миколай народився близько 270 року по Р. Х. у місті Патари в Лікії – зараз це середземноморське узбережжя Туреччини поблизу загальновідомого курорту Анталія. Нагадаємо, що тоді ані турків як етносу, ані Ісламу не існувало; Лікія входила до складу Римської імперії, на її території мешкало грекомовне населення, серед якого активно поширювалося християнство. Християнами були і батьки майбутнього святого. Після смерті батьків Миколай роздав увесь спадок нужденним і вирішив присвятити усе своє життя служінню Богу. На той час це було дуже небезпечне рішення. Уряд Римської імперії вороже ставився до християнства і періодично проводив репресії щодо його послідовників, аналогом яких можуть бути хіба що відомі події тридцятих років у СРСР. Не обійшли страждання і Святого Миколая, який став архієпископом у місті Міри Лікійські. Близько двадцяти років провів він в ув'язненні, мужньо стерпівши тортури. Катам так і не вдалося вирвати у нього відречення від християнства.

У 314 році новий римський імператор Константин Великий, який симпатизував християнам (а пізніше і сам охрестився), та його співправитель Ліциній видали славетний Медіоланський едикт, яким християнство урівнювалося в правах з іншими релігіями. Гоніння остаточно припинилися і ув'язнені християни вийшли на свободу. Святий Миколай повернувся до своєї пастви і ще понад тридцять років очолював архієпископію у Мірах Лікійських. Однак найбільшої слави він зажив не за стійкість, з якою витримав страждання та бездоганне дотримання усіх постів та християнських обрядів. Уславився він завдяки незліченним добрим справам. Архієпископ постійно допомагав бідним, при цьому він не тільки не афішував свої вчинки, а навпаки, намагався робити їх таємно, аби злидарі не відчували себе приниженими, адже не кожному приємно брати милостиню. Нерідко нужденні знаходили гаманці із золотом і не могли зрозуміти, звідки вони з'явилися. Власне саме з цього і пішов звичай класти малечі сюрпризи на день Святого Миколая. Не боячись гніву влади, він рятував невинно засуджених. Люди дякували йому за незліченні зцілення та дива.

Після того як близько 345 року скінчилося земне життя Святого Миколая, його тіло понад сім століть покоїлося в соборі у Мірах Лікійських, але у 1087 році мощі Святителя (Святитель – святий, який за життя мав високий духовний сан) були перевезені до італійського міста Барі, де вони перебувають і зараз. По допомогу до Святого Миколая зверталися і звертаються люди у різних країнах, які належать до різних християнських конфесій, а іноді взагалі не є християнами. Жоден з християнських святих не має такої популярності. Це – справжній феномен, який дедалі більше привертає до себе увагу серйозних науковців. Тож група вчених-італійців на чолі з професором Луїджи Мартіно вирішила дослідити мощі Святого Миколая.

Для проведення анатомо-антропологічного дослідження було відкрито гробницю Святого в Барі. Професору Л. Мартіно вдалося встановити, що лик, який зображується на іконах, цілком відповідає зовнішньому вигляду захороненої у гробниці людини. «За будовою черепа та скелета Святитель належав до середземноморського типу європеоїдної раси, для якого характерні середній зріст та смаглява шкіра. З високим чолом, з майже орлиним носом, виступаючими вилицями та підборіддям. Кістки скелета збереглися більш-менш непогано», – каже науковець.Характер ушкоджень суглобів, хребта та кісток грудної клітки підтверджує факт тортур – його катували на дибі. Радіологічне дослідження черепа засвідчило внутрішнє кісткове ущільнення черепної коробки. На думку Л. Мартіно, його поява обумовлена багаторічним впливом холоду та сирості в'язниці. Антропологічні дослідження засвідчують, що великий святий не їв м'яса, а вживав лише рослинну їжу (тобто дотримувався постійного посту).

Нехай же і у Новому році, і завжди усіх нас береже Великий Угодник Господній Чудотворець Миколай.

Підготував Євген ТЕЗЕЙ,
«Промінь».

США, Канаді та шкодуємо, що не маємо такого як у них, то що ж, у такому випадку, робиться у таких країнах, як Білорусь, Україна, Грузія. А також у Румунії чи Болгарії, хоча ці країни вже входять до складу Євросоюзу.

Перед тим як розповісти журналістам про ситуацію в Україні, голова правління польського фонду «Шанси для незрячих» згадав про Болгарію:

– Немає жодної допомоги для людей з вадами зору, щоб незрячий, наприклад, мав монітор Брайля і міг читати книжки рельєфно-крапковим шрифтом. Там немає жодних дотацій на купівлю таких пристроїв, як диктофон. Адже, маючи пристрій цифрового запису, можна записувати лекції вчителя. Через відсутність диктофонів, незрячий не має доступу до навчання і йому тяжко знайти роботу. І така ситуація в Болгарії – країні, яка належить до Євросоюзу.

В Україні ж – цілковитий відчай. Ми вже говорити про ситуацію, коли економіка цієї країни у плачевному стані, а країна переживає агресію. Саме у таких складних ситуаціях найбільше потерпають найвразливіші соціальні групи, зокрема незрячі. На фоні проблем, пов'язаних з Євромайданом, Кримом, зі Східною Україною, про незрячих справді мало хто пам'ятає.

Отже, як наголошує Марек Кальбарчик, до Фонду зателефонували колеги з України і запитали, чи була б можливість надати певну допомогу. З Варшави відповіли, що сам фонд збере якусь допомогу власним коштом, але цього буде занадто мало:

– Тому ми вирішили провести такий захід, щоб наші польські приятелі і приятелі з України дізналися, що існує така ситуація, що є така група людей, яка не має достатньої допомоги.

– Ми хочемо надати українським незрячим не тільки якісь кошти, а й певні речі. Ми б пишалися тим, що українці у цей нелегкий час могли б отримати не тільки якесь дофінансування на необхідні пристрої для сліпих, а й засоби гігієни, одяг та продукти харчування, – каже Марек Кальбарчик. Голова правління фонду «Шанси для незрячих» Марек Кальбарчик згадав також про щорічні міжнародні конференції REHA for the blind in Poland.

На цих своєрідних зустрічах осередків незрячих, слабозорих, їхніх приятелів, родин, вчителів, інструкторів, представників влади, адміністрації серед зарубіжних гостей найбільше, зазвичай, саме з України.

Польські колеги організують для них перекладачів, щоб українці могли брати участь у дискусіях, щоб дізналися, що таке, наприклад, настільний теніс (пінг-понг) для незрячих або стрільба для незрячих. «Українці в захопленні від того, що в Польщі це є», – каже Марек Кальбарчик і наголошує:

– Те, що ми показуємо – це не те, що є хоча б у Німеччині, Данії чи Швеції. Але, ми справді дещо ближче до можливостей цих країн, ніж можливості незрячих українців порівняно з нашою країною.

Тож, шановні друзі, просимо допомогти Україні, Українському товариству сліпих, просимо також допомоги й для польських незрячих. Тим паче, що нині триває складання податкових декларацій за минулий рік і згідно з традицією 1% ваших коштів можна переказати на фонд «Шанси для незрячих», – а це певна допомога для обох суспільних груп незрячих – і польської і української.

– Ми бажаємо українським незрячим, щоб їхня ситуація покращилася, щоб знову повернулася у нормальне русло так, аби ми могли спокійно жити і розвивати наші суспільства, – каже Марек Кальбарчик

Польські незрячі віддавна підтримують контакти з українськими колегами, зокрема зі Львова та Києва. Цього року XII міжнародна конференція і виставка REHA for the blind in Poland відбулися у варшавському Палаці культури і науки 4 і 5 грудня.

Володимир ПРЯДКО.

ЗРЯЧІ ПРО НЕЗРЯЧИХ ФІЛЬМ «ПОВОДИР»

Напередодні Міжнародного дня сліпих 12 листопада у прокат вийшов довгоочікуваний український фільм «Поводир» режисера Олеся Саніна. Це найбільш епічний український фільм за роки Незалежності. Подібного розмаху щодо локацій, зйомок, залученої техніки та людських ресурсів досі не було. Це перший фільм в Україні, що мав тифлосупровід (незрячим давалась спеціальна гарнітура, в якій вони чули коментарі до зображень на екрані). «Поводир» здійняв багато галасу навколо себе. Дехто захоплюється і пишається цим фільмом, а хтось має багато претензій до нього, але байдужим цей фільм нікого не залишив. Чи завдяки скандалу стосовно висунення на «Оскар» фільму «Поводир» або «Плем'я», чи через гру звичайних незрячих, чи просто через цікаву історію, сказати важко, кожен має свою думку, свій естетичний смак.

НАЙЦІКАВІШІ ФАКТИ ПРО СТРІЧКУ «ПОВОДИР»

1. «На початку грудня 1930 року в Харківському оперному театрі відбувся З'їзд народних співців Радянської України, куди з різних областей було звезено 337 делегатів. Основним завданням З'їзду було питання активного залучення народних співців до соціалістичного будівництва, відходу від виконавських традицій і визначення нових ідеологічних пріоритетів. Незрячих співців під приводом поїздки на З'їзд народних співців народів СРСР, що мав відбутися у Москві, посадили до ешелону і підвезли до околиць ст. Козача Лопань. Пізно увечері вивели з вагонів до лісосмуги, де були заздалегідь вириті траншеї. Вишикувавши незрячих кобзарів і їхніх малолітніх поводирів в одну шеренгу, загін особливого відділу НКВС УРСР розпочав розстріл... Коли все було закінчено, тіла розстріляних закидали вапном і присипали землею. Музичні інструменти спалили поряд», – пише історик Микола Литвин.

На підставі різних документів та досліджень науковців з'їзд міг відбутися і в 1932-му чи 1934-му. Також встановлено, що американський хлопчик справді був поводирем одного з кобзарів, який став свідком розстрілу. 1934 року знайшли замерзлого підлітка. Розповів, що був сином американського інженера. Хоча, за документами, дитина з таким ім'ям зникла набагато раніше й померла від віспи. За цими даними Олесь Санін й вибудовував історію майбутнього фільму.

2. Сценарій писали Олесь Санін, Ірен Роздобудько та Олександр Ірванець, який також зіграв енкаведиста в одному епізоді стрічки. «Лікував» сценарій американський script doctor Пол Волянські.

3. Спочатку Санін ще збирався зняти стрічку у США, запросивши на головну роль кобзаря Івана Кочерги американського актора українського походження Джека Паланса. Там режисера помітили за першою повнометражною роботою «Мамай». Після Помаранчевої революції режисер повертається до України, шукає фінансування. У 2006-му помирає Паланс. Згодом на головну роль запросять Станіслава Боклана.

4. Над стрічкою працювали 10 років.

5. Для зйомок в епізодах Санін запросив кілька десятків незрячих та кобзарів. Також у фільмі зіграв бандурист Тарас Компаніченко. Харківського поета Михайла Семененка зіграв Сергій Жадан. Він з'являється у кадрі на кілька секунд, читає вірші.

6. Для Станіслава Боклана та кількох кобзарів замовили спеціальні лінзи із США. У них актори нічого не бачили.

7. Дружину Івана Кочерги зіграла дружина режисера Ірина Саніна. Героїня

мешкає в дерев'яній хаті на острові, куди важко дістатися. Для зйомок хату збудували на Дніпрі та замовляли для неї спеціальну стріху. Майстри постелили на будинок стару стріху з хати-музею Шевченка.

8. Для зйомок відновили перший трактор Харківського тракторного заводу, випущеного у 1931 році. Він 50 років простояв на постаменті перед підприємством. Потім його здали на металобрухт. Для зйомок трактор полагодили, тепер він їздить. Також відновили паротяг та колію для нього. Шили спеціальний одяг, зокрема 200 пар чобіт для кобзарів.

9. Роль поводиря виконав 10-річний американець Антон Святослав Ґрін. Санін обрав його з 200 претендентів на роль. Він правнук українського дисидента Михайла Сороки. У стрічці хлопчик читає вірш Шевченка «Садок вишневий коло хати». Зі слів Саніна, цей твір про нездійсненний український рай.

10. Після прокату картини буде випущено 4-годинну версію для телебачення.

Нас дуже хвилювало питання: «Як працювати в кадрі з незрячими, тим паче, що вони не професійні актори?». Ось, що нам на це відповів оператор «Поводиря» Сергій Михальчук: «Спершу було важко подолати бар'єр. Я розумів, що ці люди і так уже отримали удар від долі. Все змінилося, коли вони заспівали. Це був повний експромт: вагон, дуже холодно, а їм, у їхніх екранних костюмах, точно було ще холодніше. Я дуже перейнявся їхнім співом. Перейнявся ними самими. І тепер, після фільму, пропагую інше ставлення до цих людей: щоб їх не сприймали як калік. Щоб сприймали такими, якими вони є по суті, а не якими вони стали через фізичну ваду. Я здолав бар'єр певного відчуження, зблизився з ними».

Ми сподіваємося, що суспільство почне ставитися до незрячих так само, як і Сергій Михальчук. Всім вам, наші дорогі читачі, ми радимо переглянути «Поводиря», щоб отримати власні враження від фільму і щоб бути в темі.

Підготувала Інна ГРЕЧАНА, «Промінь».

ГАДЖЕТ ДЛЯ НЕЗРЯЧИХ

Винахідник смартфону для незрячих Мартін Лапа усе своє життя спостерігав за своєю матір'ю, у якої був дуже поганий зір. «Коли ще були телефони з кнопками, вона могла з ними впоратися. А от із сенсорними екранами – вже ні. Так і виникла ідея створити телефон для сліпих або людей зі слабким зором. Вчора моя мати уперше в житті самостійно створила і надіслала СМС, чим неймовірно пишається», – розповів винахідник.

У світі живе понад кілька десятків мільйонів незрячих та людей зі слабким зором. «Сучасні технології із сенсорними екранами недоступні для незрячих. Як вони можуть використовувати такий екран, коли вони не бачать його? Можна використовувати систему жестів, як це запропонували в Apple, або голосові команди, як у телефоні SeeYou», – наголосив Джон Гавлік, експерт у сфері технологій для людей із порушенням зору. Як розповів винахідник смартфону, робота над гаджетом тривала більше року. Тепер смартфон SeeYou можна купити приблизно за 6000 грн. «Мені вдалося переконати кількох розробників. Це наша версія Samsung Android, який можна придбати з або без SIM-карти. Ви можете користуватися послугами будь-якого оператора мережі», – розповів Лапа.

Зі слів розробника, протягом року телефон може запрацювати й англійською. Автори гаджету планують вивести смартфон SeeYou на міжнародний ринок, зокрема, у США.

«МОБІЛЬНИК» ДЛЯ СЛІПИХ

Лондонська компанія OwnFone, за повідомленням видання Techtimes, розпочала продаж першого у світі мобільного телефону із нанесеним на клавіатуру шрифтом Брайля.

Як відомо, ця компанія спеціалізується на створенні телефонів із базовою функціональністю, зручних для дітей та людей похилого віку. Перший телефон OwnFone з'явився на європейському ринку у 2012 році. Та попередня модель дозволяла дзвонити лише за заздалегідь визначеними номерами.

У НАШИХ СУСІДІВ

ПОЛЬСЬКІ НЕЗРЯЧІ ДОПОМАГАЮТЬ УКРАЇНСЬКИМ

Фонд «Шанси для незрячих» співпрацює з Українським товариством сліпих. У Варшаві відбулася прес-конференція під гаслом «Підтримка для незрячих. Незрячі в Україні і Польщі чекають допомоги». Фонд «Шанси для незрячих» – це організація суспільної користі. Її представники запросили журналістів, щоб нагадати про інвалідів по зору та їхні проблеми. Представників польських ЗМІ прибуло дуже мало, та все ж інформація про потреби людей, які часто живуть поряд з нами і позбавлені можливості бачити довколишню красу, пішла у світ. Представники Фонду повідомили, що вони хочуть допомогти й українським незрячим колегам, які об'єднані всеукраїнською добровільною громадською організацією інвалідів по зору.

Звернення зачитала директор Фонду «Шанси для незрячих» Магдалена Хмєлєвська:

– У зв'язку з драматичною ситуацією в Україні, подіями, пов'язаними з насильством та агресією Росії щодо нашого східного сусіда, разом з нашими незрячими приятелями звертаємося з проханням зібрати допомогу для Українського товариства сліпих. Фонд «Шанси для незрячих» в рамках проведення міжнародної конференції REHA for the blind in Poland з 1999 року організовує зустрічі Схід-Захід. Завдяки цьому наші східні сусіди можуть ознайомитися з сучасними методами суспільної та професійної реабілітації незрячих, а також зі способами відшкодування витрат, щоб мати можливість користуватися такими рекомендаціями у себе на Батьківщині. Один з постійних учасників цих зустрічей – голова Волинського облправління УТОСу Юрій Симончук. У середині березня він звернувся до нас з питанням про допомогу для членів товариства. В Україні немає інституційної державної допомоги для інвалідів по зору. Самостійне функціонування, робота чи навіть читання книжок залишаються для багатьох членів УТОСу недоступною мрією.

У зверненні польського фонду «Шанси для незрячих» також наголошується:

– Незрячі в Україні також мають право на навчання, роботу та створення сім'ї, на доступ до інформації, преси, літератури, підручників. Вони мають право на активне життя, реабілітацію, відпочинок, культуру, навчання, громадську та політичну діяльність. Незрячі мають право на гідне життя в міру їхньої здатності та мрій кожного з них, власне так, як у нас. Тож, ми просимо усіх людей доброї волі підтримати їх. Наш фонд «Шанси для незрячих» має спеціальний рахунок, на який можна переказувати кошти.

Голова правління фонду «Шанси для незрячих» Марек Кальбарчик наголосив, що вже 22 роки від початку діяльності Фонду, він допомагає не тільки незрячим у Польщі, але й у сусідніх країнах:

– Здавна ми помітили, що коли нашим незрячим живеться дещо гірше, ніж таким самим людям на Заході, то за нашим східним кордоном незрячим ще гірше, ніж у нашій країні. Уявіть собі, що ми, тут, у Польщі, як незрячі, нарікаємо на брак реабілітаційного обладнання, на невелику кількість вишів, на все ще невідповідну медичну опіку тощо, бо ми порівнюємо нашу ситуацію з тією, що є у Німеччині, Данії, Франції,